

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 501
van **VERA CELIS**
datum: 23 mei 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Kleuterparticipatie - Acties Kind en Gezin

In 2007 sloegen Kind en Gezin en AgODi (Agentschap voor Onderwijsdiensten) de handen in mekaar om via een partnerschap een hogere aanwezigheid van kleuters in het onderwijs te realiseren. Terwijl AgODi in deze samenwerking alle nodige data verzamelt en aanlevert, gaat Kind en Gezin proactief en reactief te werk, door zowel jonge gezinnen te sensibiliseren, als ouders van kleuters die niet zijn ingeschreven te contacteren.

Enkele maanden geleden stelde de minister het 'Actieplan Kleuterparticipatie' voor waarin een aantal actiepunten zijn opgenomen die betrekking hebben op de samenwerking met Kind en Gezin. Zo geeft de minister aan te zullen bekijken of het databestand dat elk jaar aan Kind en Gezin wordt aangeleverd, geoptimaliseerd kan worden zodat de organisatie haar acties nog beter kan toespitsen op kleuters van wie de niet-inschrijving problematisch is. Overigens zullen de databanken van Kind en Gezin en CLB (centrum voor leerlingenbegeleiding) nauwer verbonden worden zodat gegevens beter gedeeld kunnen worden.

In opvolging van deze samenwerking wens ik dan ook de volgende vragen te stellen.

1. Kan de minister naar analogie van haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr.175 van 26 januari 2016 een overzicht geven van de acties die Kind en Gezin vorig schooljaar (2015-2016) ondernomen heeft om niet-ingeschreven kleuters te bereiken?
2. Kan de minister bij deze cijfers de nodige analyses voegen?
3. Kan de minister een stand van zaken meedelen over de samenwerking tussen haar departement en Kind en Gezin en de acties die zij aangekondigd heeft in het actieplan om het partnerschap verder te optimaliseren?

ANTWOORD

op vraag nr. 501 van 23 mei 2017

van **VERA CELIS**

1. Elk jaar maakt het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) de vergelijking van alle kleuters die gedomicilieerd zijn in het Vlaams Gewest met alle ingeschreven kleuters. Op basis van die vergelijking wordt een lijst van niet-ingeschreven kleuters gemaakt.

De lijst van niet-ingeschreven kleuters wordt dan overgemaakt aan Kind en Gezin. De ouders van niet-ingeschreven driejarige kleuters worden door Kind en Gezin gecontacteerd, bevraagd m.b.t. de inschrijving en waar nodig actief gestimuleerd en ondersteund om hun kind in te schrijven in het kleuteronderwijs.

Elk jaar worden de resultaten van de acties naar de niet-ingeschreven driejarigen teruggekoppeld aan AgODi. In deze feedback geeft Kind en Gezin het resultaat aan van de acties per kind.

Hieronder vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de resultaten van Kind en Gezin voor schooljaar 2015-2016.

Geregistreerde resultaten*	Aantal	%
01. Inschrijving school	267	26%
02. Inschrijving – wachtlijst	12	1%
03. Intentie tot inschrijven - opvolging nodig	16	2%
04. Intentie tot inschrijven - opvolging niet nodig	10	1%
05. Niet ingeschreven - medische reden	30	3%
06. Niet ingeschreven – thuisonderwijs	26	3%
07. Niet ingeschreven - andere reden	20	2%
08. Verblijf in buitenland	172	17%
09. Adres onbekend	52	5%
10. Vruchteloos	149	15%
Geen resultaat	271	26%
	1025	100%

Tabel 1: Geregistreerde resultaten door Kind & Gezin voor 2015-2016.

Bron: monitor kleuterparticipatie 2015-2016 (AgODi).

*Ten opzichte van vorige schooljaren zijn de gebruikte antwoordcategorieën licht gewijzigd door Kind & Gezin.

2. Uit bovenstaande cijfers blijkt dat relatief veel leerlingen toch zijn ingeschreven: 26% is ingeschreven in een school.

Het gaat onder andere over kinderen:

- die in het buitenland naar school gaan,
- kinderen die naar privéscholen gaan waar AgODi geen gegevens van ontvangt
- kinderen die alsnog op eigen initiatief van de ouders zijn ingeschreven
- kinderen die wel naar school gaan in Vlaanderen, maar waar geen geldig rijksregisternummer van gekend is.

Een tweede grote groep van kleuters zijn deze die in het buitenland verblijven (17%).

Daarnaast zijn nog altijd een aantal gezinnen waar ondanks herhaaldelijke en maximale inspanningen door de regioverpleegkundigen geen contact mee mogelijk is. De redenen zijn:

- Het gezin verblijft niet op het aangeduide adres (5%).
- De contactname bleef vruchteloos (15%).

Dan zijn er nog twee kleinere categorieën van geregistreerde resultaten die verantwoorden waarom een inschrijving in het kleuteronderwijs nog niet gerealiseerd is:

- Voor een groep kinderen werd een medische verklaring gegeven voor het (nog) niet ingeschreven zijn (3%).
- Voor sommige kinderen was er een andere reden om niet ingeschreven te zijn, maar was er geen opvolging gewenst (2%).

Bij een beperkt aantal kinderen werd het wenselijk geacht dat het gezin verder opgevolgd werd, omdat de ouders een intentie toonden om hun kind in te schrijven en hierbij ondersteuning wensen (2%).

De resultaten van Kind en Gezin moeten met de nodige voorzichtigheid behandeld worden, deze zijn immers gebaseerd op verklaringen door de ouders.

Door het gebruik van een nieuwe toepassing voor de registratie van de resultaten door Kind en Gezin kon voor 26% van de niet-ingeschreven kleuters het resultaat niet gereconstrueerd worden.

3. In de samenwerking met Kind en Gezin focust de kleutercoördinator zich op volgende punten:
 - samenwerking in verband met de niet-ingeschreven kleuters optimaliseren;
 - samenwerking in verband met de Huizen van het Kind intensifiëren;
 - samenwerking binnen de ambtelijke werkgroep transitie.

Hieronder licht ik kort de stand van zaken m.b.t. elk van deze punten toe.

Samenwerking in verband met niet-ingeschreven kleuters optimaliseren

- Eerder bezorgen van de lijst met niet-ingeschreven kleuters
AgODi bezorgde de lijst met niet-ingeschreven kleuters voor schooljaar 2016-2017 op 14 februari 2017 aan Kind en Gezin. (Voor het schooljaar 2015-2016 gebeurde dit in april 2016.)

- Optimaliseren feedback Kind en Gezin m.b.t. antwoordcategorie 1 (inschrijving school)

Kind en Gezin benadert de ouders van elke driejarige niet-ingeschreven kleuter en stimuleert hen actief om hun kind in te schrijven in het kleuteronderwijs.

Kind en Gezin noteert het resultaat van deze benaderingen aan de hand van de hierboven gerapporteerde antwoordcategorieën (zie tabel 1).

In de eerste antwoordcategorie (inschrijving school) wordt geen onderscheid gemaakt tussen:

- kleuters waarvan de ouders te kennen geven dat hun de kleuter ingeschreven is in een school erkend door de Vlaamse Gemeenschap;
- kleuters waarvan de ouders kiezen voor een school erkend door de Franstalige Gemeenschap of huisonderwijs (individueel huisonderwijs, collectief huisonderwijs, buitenlandse school, ...).

AgODi vroeg aan Kind en Gezin om alsnog dit onderscheid te maken. Kind en Gezin bevestigde dat zij zullen trachten hier alsnog rekening mee te houden voor de niet-ingeschreven kleuters schooljaar 2016-2017.

Samenwerking in verband met de Huizen van het Kind intensifiëren

Samen met Kind en Gezin bekijkt de kleutercoördinator de mogelijkheden om de Huizen van het Kind en lokale onderwijsactoren te inspireren en stimuleren om de krachten te bundelen inzake kleuterparticipatie.

De kleutercoördinator en Kind en Gezin maakten volgende afspraken inzake planning voor 2017 en 2018:

- Werk maken van een visieontwikkeling over de rol die Huizen van het Kind kunnen opnemen rond kleuterparticipatie.
- Ontsluiten van inspirerende voorbeelden.
- Onderzoeken welke geaggregeerde data kunnen uitgewisseld worden tussen de lokale actoren (Huizen van het Kind, LOP's, lokale besturen, ...).
- Een ondersteuningsaanbod uitwerken opdat lokale actoren sterker zouden kunnen inzetten op kleuterparticipatie.
- Het stimuleren van de uitbouw van lokale netwerken in functie van het stimuleren van kleuterparticipatie.

Samenwerking binnen de ambtelijke werkgroep transitie

Een ambtelijke werkgroep (met o.a. vertegenwoordigers van Departement Onderwijs en Vorming, AgODi, het Agentschap Binnenlands Bestuur, het Agentschap Integratie en Inburgering, Kind en Gezin, het VBJK en UGent) werkte een inhoudelijk kader uit over de warme overgang van thuis of de kinderopvang naar het kleuteronderwijs en legt nu de laatste hand aan de formulering van concrete acties.